

Motie vreemd aan de orde van de dag
(art. 29 RvO)

In te vullen door de griffie	Besluit	
Motie: M2023.23	Voor:	Tegen:
Motie is aangenomen / verworpen		

De raad van de gemeente Reimerswaal, in vergadering bijeen d.d. 26 september 2023

Onderwerp

Terugdringen overlast hondenpoep

De Raad,

Constaterende dat

- hondenpoep in de openbare ruimte één van de grootste ergernissen is van de inwoners van Reimerswaal;
- het opruimen van deze hondenpoep geen vanzelfsprekendheid is voor sommige hondenbezitters;
- uitwerpselen in de openbare ruimte niet hygiënisch zijn en risico's voor de volksgezondheid vormen, onder meer voor spelende kinderen;

Overwegende dat

- er al wel wordt ingezet op handhaving van de regels voor het opruimen van hondenpoep, maar dat er nog steeds overlast ervaren wordt;
- de handhaving van de regels voor het opruimen van hondenpoep lastig is, omdat de overtreding op heterdaad moet plaatsvinden;
- er andere mogelijkheden zijn om vast te stellen wie de overtreding heeft begaan, door gebruik te maken van een rechetechneek, namelijk DNA-analyse van de hondenpoep;
- een DNA-test eenvoudig kan vaststellen van welke hond de gevonden uitwerpselen zijn, zodat de verantwoordelijk eigenaar kan worden achterhaald;
- in landen als Spanje, Verenigd Koninkrijk en de VS deze technieken al succesvol worden toegepast bij de bestrijding van overlast van hondenpoep;

en van mening zijnde dat

- de bestaande handhavinginstrumenten onvoldoende soelaas bieden bij de aanpak van de overlast van hondenpoep;
- door een registratie van de honden in de gemeente en de opzet van een DNA-databank de handhaving van de overtreding beter kan plaatsvinden;
- een hondenbezitter indien er een match is met de bemonsterde hondenuitwerpselen ook achteraf beboet kan worden voor de overtreding;
- de kosten van deze DNA-test worden verhaald zouden moeten worden op de overtreders, de eigenaren van de honden, volgens het principe "de vervuiler betaalt";

roept het college op,

- a. Een plan van aanpak voor de bestrijding van overlast van hondenpoep op te stellen en dit uiterlijk eind Januari 2024 voor te leggen aan de gemeenteraad;
- b. Bij de handhaving tegen overlast van hondenpoep gebruik te maken van een DNA-test en een honden DNA-databank.
- c. De kaders en de denkrichting zoals in de toelichting bij deze motie zijn opgenomen mee te nemen bij het opstellen van het plan;

en gaat over tot de orde van de dag

Ondertekening

Kruiningen, 26 september 2023

*M.M. Sinke,
Namens de fractie van SGP Reimerswaal*

Toelichting

Hondenpoep is een van de grootste ergernissen van burgers. Begrijpelijk en terecht. De smerigheid aan je schoenen (en als je er te laat achter kwam ook op andere plekken) waarvan de geur lang in je neus blijft zitten, en daarna het schoonmaken. De honden zelf valt niets te verwijten, maar de eigenaar des te meer.

Uitwerpselen in de openbare ruimte zijn niet hygiënisch. Tijdens regenbuien wordt het verspreid en zo geeft het ook risico's voor de volksgezondheid. Kinderen die buiten spelen kunnen er mee in aanraking komen, niet in het minst omdat ook in speeltuintjes regelmatig uitwerpselen zijn te vinden. Ook verandert de flora en fauna rond een achtergelaten hondendrol in de natuur, het zorgt voor de verspreiding van parasieten die ook een probleem vormen voor andere honden die gaan snuffelen aan de uitwerpselen.

Het opruimen van hondenuitwerpselen zou een vanzelfsprekendheid moeten zijn, want alleen met z'n allen kunnen we zorgen voor een schone leefomgeving. Helaas blijkt uit de praktijk dat niet iedereen deze fatsoensnorm ook in de praktijk brengt.

De oplossing

“Handhaving, hoge boetes, streng controleren!” Dat is wat als eerste reactie vaak naar boven komt. Dat blijkt in de praktijk echter niet zo eenvoudig. Want alle hondeneigenaren op heterdaad betrappen vereist nogal wat.

Voor een efficiënte handhaving zou het een stuk eenvoudiger worden als een 'heterdaad' niet meer nodig is, en als het onomstotelijk vaststaat wie de eigenaar van de betreffende hond is. Dat maakt het mogelijk om de overtreder te beboeten en dat zal de overlast sterk doen teruglopen.

Een manier om zonder 'heterdaad' onomstotelijk vast te stellen van welke hond de gevonden uitwerpselen zijn, is om gebruik te maken van een rechetechneek, namelijk een DNA test waarbij het gevonden DNA materiaal vergeleken wordt met een DNA database van alle honden in de gemeente.

De kosten voor deze testen zijn nu dusdanig dat dit praktisch ook voor deze toepassing gebruikt kan worden. De kosten kunnen worden verhaald op de overtreders, volgens het principe 'de vervuiler betaalt'. In landen als Spanje, het Verenigd Koninkrijk en de VS worden deze technieken al succesvol toegepast.

Praktisch

Onderstaande wordt een kader en denkriching meegegeven voor het ontwikkelen van de details van het nieuwe beleid.

Voorbereiding

- In het hele traject is communicatie erg belangrijk. Het doel is niet om zoveel mogelijk boetes te innen, maar om het gedrag van mensen te veranderen zodat de overlast verdwijnt.
- Er moet juridisch vastgelegd worden dat honden waarvan de eigenaar in Reimerswaal woont gebruik mogen maken van de openbare ruimte binnen de bebouwde kom van Reimerswaal mits van deze hond het DNA geregistreerd is. Het niet DNA geregistreerd staan van een hond die in de openbare ruimte binnen de bebouwde kom aanwezig is, kan beboet worden. Ook worden gevonden hondenuitwerpselen binnen de bebouwde kom beboet.
- Het is in Nederland wettelijk verplicht om honden te laten chippen en registreren in een databank. Daarin is allerlei data opgeslagen (middels een chip in de hond die kan worden uitgelezen). Er zijn ook regels wanneer een hond deze chip moet hebben (bijv. 7 weken na geboorte of registreren binnen 2 weken na aankoop).
- Hondeneigenaren krijgen tot een bepaalde tijd (bijvoorbeeld een half jaar) om DNA af te staan bij de dierenarts. Dit wordt middels een communicatiecampagne (bijvoorbeeld via het advertentieblad, met flyers en bij dierenartsen) bekendgemaakt. Voor het bepalen van de regels rond het inleveren van DNA materiaal na geboorte of aankoop van een hond wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de vereisten van de wettelijk verplichte chip- en registratieplicht.
- De kosten van DNA analyse en registratie worden gedekt middels eenmalige registratiekosten voor de hondeneigenaar (schatting € 75 – 100)
 - Ter informatie: in 2012 was de belasting voor de eerste hond jaarlijks € 57 en voor de tweede en volgende hond € 68. Er waren toen zo'n 1750 geregistreerde honden in de gemeente Reimerswaal. In 2018 is de hondenbelasting afgeschaft in Reimerswaal.
- Het DNA materiaal wordt opgestuurd naar het laboratorium voor analyse / vaststellen DNA profiel.
- Na het inleveren van het DNA materiaal krijgt de hondeneigenaar de bevestiging dat het DNA geregistreerd is. Dit moet door een BOA gemakkelijk te bepalen zijn bij controle in de openbare ruimte. Registratie en opties om dit te kunnen controleren zouden kunnen zijn:
 - een naam / registratieplaatje dat de hond moet dragen (aan de halsband bijvoorbeeld). Er kan een bedrijf gezocht worden dat duurzame registratieplaatjes (metaal/kunststof) kan produceren. Bijhouden van de registratie zou dan door de gemeente georganiseerd moeten worden.

- aansluiten bij de registratie in de honden databank. De chip van de hond moet dan door de BOA uitgelezen kunnen worden waarna duidelijk is of de hond geregistreerd is.
- Het DNA profiel wordt in een database bewaard. Dit profiel is toegankelijk voor het bedrijf dat de analyses van de opgestuurde hondenpoep doet.
- Het DNA profiel blijft eigendom van de gemeente. Als het bewuste bedrijf stopt / de gemeente wijzigt moet dit overgedragen worden.

Handhaving

- Er moet voorkomen worden dat de gemeente de kosten van de analyse van gevonden uitwerpselen betaalt (bij een analyse zonder match). Een goed plan van aanpak is daarvoor vereist.
- Gedacht kan worden aan de volgende stapsgewijze werkwijze:
 - eerst focus op handhaven op registratie. De BOA doet dat en houdt steekproeven. Communicatie is belangrijk. De boete voor een niet geregistreerde hond die in de openbare ruimte in de bebouwde kom aanwezig is moet significant zijn. Voorstel: 150 euro.
 - daarna focus op controle van het bijhebben van een zakje voor het verwijderen van hondenpoep (wettelijk verplicht).
 - daarna focus op handhaving van uitwerpselen. Dat kan door de BOA zelf, of op basis van meldingen. De boete moet minstens de door de gemeente gemaakte kosten dekken. Voorstel: 150 euro.
- Analyses blijven met terugwerkende kracht te matchen aan een DNA profiel tot 2 jaar na dato. Dit geeft de mogelijkheid om mensen ook na later registreren nog te beboeten (zodat de gemeente niet voor de kosten opdraait).
- Mocht er op een bepaalde locatie veel uitwerpselen gevonden worden zonder DNA-match, dan loont het om daar op gezette tijden de honden te controleren op registratie.
- De BOA neemt een monster van gevonden hondenuitwerpselen binnen de bebouwde kom van Reimerswaal. Er wordt een foto genomen en de locatie wordt genoteerd. Stuurt dit op naar het lab alwaar een analyse volgt met al dan niet een match. Bij een match is de rekening / boete voor de hondeneigenaar.
- Er wordt gezocht naar een manier om de inkomsten van de boetes naar de gemeente Reimerswaal te laten vloeien zodat dit de gemaakte kosten (deels) compenseert. Gedacht kan worden aan het 'fiscaliseren' zoals andere gemeenten dat bijvoorbeeld doen bij het innen van parkeerboetes.
- Er komt een 'hondenpoep meldlijn' waar mensen door kunnen geven dat ergens hondenuitwerpselen liggen. Foto en locatie te melden. Daar moet (zeker in het begin) voldoende menskracht voor zijn om dat op te pakken. Een optie is om dit via Fixi te regelen.
- Als mensen niet in Reimerswaal wonen en in de bebouwde kom lopen met een hond (en dus geen DNA registratie voor hun hond nodig hebben) valt dit middels de (verplichte) hondenregistratieplicht en/of identificatieplicht te controleren. De meest praktische manier van controle moet bepaald worden, gedacht kan worden aan:
 - Legitimatie. Er geldt legitimatieplicht en als juridisch vastgelegd is dat DNA registratie verplicht is kan dat een aanleiding zijn om naar iemands registratie te vragen.
 - Uitlezen van de (wettelijk verplichte) chip van de hond waaruit de woonplaats van de eigenaar is af te lezen.
- Er komt een uitzondering voor blindengeleidehonden.

Evaluatie

- Na bepaalde tijd wordt het nieuwe beleid geëvalueerd en wordt indien nodig bijgestuurd. De gemeenteraad wordt geïnformeerd over de effectiviteit en de kosten.

Kosten

- De huidige boete voor het niet opruimen van hondenpoep (binnen de bebouwde kom) is € 140. Het is verplicht om een opruimzakje bij je te hebben. Als je dat niet hebt, is de boete € 90.
- Het is aan te bevelen om kwantumkorting te bedingen voor de DNA analyses.
- Ruwe schatting van de 'operationele' kosten:
 - Monster voor bepaling van DNA profiel: € 10 á 20 (eenmalig)
 - Bepalen DNA profiel: € 40 á 50 (eenmalig)
 - Opzetten DNA databank voor bepaling van een match: ? (eenmalig)
 - Monstername gevonden uitwerpselen m.b.v. een speciale kit: € 10 – 40 (kosten overtreder)
 - Analyse van gevonden uitwerpselen: € 75 (kosten overtreder)
- Als onderdeel van het voorstel wordt een kostenschatting gemaakt van de eenmalige en structurele personele kosten (inzet BOA en inzet personeel voor registratie etc.)

Extra info:

- <https://www.bbc.com/news/world-europe-37834384>
- <https://www.caninejournal.com/dog-poop-dna-testing/>
- <https://www.cnbc.com/2018/12/19/poopprints-brings-in-millions-testing-dog-poop-dna-to-snap-non-scoopers.html>
- <https://www.cannockchasepublic.nl/overlast-in-de-gemeente-met-bestuurlijke-boetes-aanpakken/>
- <https://www.rvo.nl/onderwerpen/identificatie-en-registratie-dieren/honden/houders-van-honden>
- <https://www.pzc.nl/buitenland/drollen-op-de-stoep-in-franse-stad-worden-op-dna-onderzocht-ik-heb-zo-genoeg-van-hondenpoep~a85341e3/>